

Łódź, dnia listopada 2009 r.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Departament Rynku Pracy

ul. Tamka 1

00-349 Warszawa

**Wniosek o wprowadzenie do klasyfikacji zawodu wychowawcy nowej specjalności
– wychowawca małego dziecka**

Uzasadnienie

W 1989 r. Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych uchwaliło Konwencję Praw Dziecka. Polska ratyfikowała ją w 1991 r. Stworzono wówczas podstawy dla nowej etyki na rzecz dzieci, którym przysługują prawa nie mniejsze niż osobom dorosłym np. prawo do godności, szacunku.

Z takiego postrzegania dziecka wynikają, dla dorosłych w naszym kraju, konsekwencje w działaniu polegające m.in. na usytuowaniu współczesnych form opieki nad dzieckiem do 4 roku życia w nurcie standardów europejskich oraz określeniu filozofii działań wychowawczych, podejmowanych wobec dziecka i jego rodziny w odniesieniu do aktualnej wiedzy. Oznacza to, że małe dziecko wymaga profesjonalnego wychowawcy z wiedzą i umiejętnościami wspierania rozwoju.

Potraktowanie małego dziecka (0 – 4 lata) jako osoby kształtującej autonomię, mającej pełne prawo do godności i szacunku wymaga korzystania ze współczesnej wiedzy w procesie kształcenia wychowawcy małego dziecka w systemie studiów wyższych.

W ramach aktualnie obowiązujących regulacji prawnych, kształcenie opiekunki dziecięcej przebiega na poziomie średnim w Studium Policealnym. Powszechność kształcenia wyższego sprawia, że brak jest chętnych do nauki tego zawodu na poziomie średnim, jednocześnie uczelnie wyższe nie organizują kierunków studiów dla osób pracujących z małym dzieckiem, ponieważ na tym poziomie kształcenia nie występuje kategoria zawodowa w specjalności wychowawca małego dziecka.

W rzeczywistości pracownicy żłobków uzupełniają wykształcenie wyższe, mimo braku ścieżki rozwoju zawodowego i pozostają w zatrudnieniu na poziomie wymogów wykształcenia średniego. Przyjmowane do pracy osoby z wyższym wykształceniem zdobywają brakujące umiejętności w ramach wewnętrznego programu przygotowującego do pracy z małym dzieckiem.

Można by stwierdzić, że życie wyprzedziło obowiązujące w tym zakresie prawo. Stąd nasz wniosek o stworzenie ram prawnych dla istniejącej rzeczywistości – tj. wprowadzenie kategorii zawodowej o specjalności – wychowawca małego dziecka. Udrożni to system kształcenia osób pracujących z małym dzieckiem, zaś małe dziecko uzyska w praktyce status pełnoprawnego obywatela tego kraju, którego potrzeby są równie ważne jak dzieci starszych i osób dorosłych i zasługują na uwzględnienie ich w życiu społecznym i gospodarczym.

Opis kategorii zawodowej – wychowawca małego dziecka:

I.

Planuje, organizuje otoczenie małych dzieci, sprawuje opiekę wychowawczą nad grupą dzieci w wieku 0 – 4 lat w żłobkach i innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych dla małych dzieci oraz oddziałach szpitalnych, sanatoriach i prewentoriach, przestrzegając realizacji praw określonych w Konwencji o prawach dziecka. Współpracuje z rodzicami, opiekunami, instytucjami i organizacjami w celu zapewnienia dzieciom warunków optymalnego rozwoju, a także pomocy rodzinom w trudnych sytuacjach.

II.

Jego zadania obejmują:

- przygotowanie otoczenia, które jest uporządkowane i zagospodarowane w sposób czytelny dla małego dziecka – jest to bezpieczna przestrzeń, w której dzieci bawią się, spożywają posiłki, odpoczywają, wykonują czynności higieniczne.
- poznawanie dzieci na podstawie rozmów z rodzicami lub opiekunami oraz podczas własnych obserwacji w czasie adaptacji i codziennych sytuacji,
- systematyczne obserwowanie rozwoju dzieci, notowanie spostrzeżeń mających znaczenie dla ukierunkowania pracy gdy tego wymaga ich rozwój,
- analizowanie codziennej praktyki i współtworzenie dokumentu określającego sposób postrzegania dziecka oraz podejmowane działania placówki wobec dziecka i jego rodziny,
- wspieranie rozwoju dzieci poprzez umożliwianie im dokonywania wyborów własnej aktywności, poznawania reguł życia społecznego, tworzenia relacji wymiany i wzajemności z innymi,

- wykonywanie lub pomoc, w zależności od możliwości dziecka, w czynnościach higieniczno-pielęgnacyjnych (mycie, kąpanie, stanie łóżek) i samoobsługowych,
- karmienie lub pomoc przy spożywaniu posiłków,
- udzielanie pomocy w nagłych wypadkach,
- współdziałanie z rodzicami w zakresie budowania relacji dorosły – dziecko, reguł życia społecznego, zdrowego stylu życia oraz udzielanie wsparcia w sytuacjach problemowych.
- współdziałanie z poradniami specjalistycznymi, instytucjami i organizacjami w zakresie pomocy dzieciom i rodzinom w trudnych sytuacjach.

III.

Może:

- pełnić funkcje kierownicze,
- organizować warsztaty z udziałem rodziców,
- opiekować się studentami (słuchaczami) odbywającymi praktyki,